

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Kuby,

podpisana w Hawanie dnia 12 maja 1972 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 12 maja 1972 roku została podpisana w Hawanie Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Kuby o następującym brzmieniu dosłownym:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Republiką Kuby

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Republika Kuby,

kierując się życzeniem ustanowienia zasad, które obowiązywałyby w stosunkach konsularnych między obywatelami Państwami, oraz rozwijania tych stosunków w duchu przyjaźni, współpracy i wzajemnego poszanowania,

postanowiły zawrzeć niniejszą Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyły swoimi Pełnomocnikami:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Marianą RFNKE, Ambasadora Nadzwyczajnego
i Pełnomocnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
w Hawanie,

Prezydent Republiki Kuby —
dr Raul ROA GARCIA, Ministra Spraw Zagranicznych,

którzy zgodzili się na następujące postanowienia:

CZĘŚĆ I

DEFINICJE

Artykuł 1

Dla celów niniejszej Konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- a) wyrażenie „urząd konsularny” oznacza każdy konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
- b) wyrażenie „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu dla wykonywania funkcji konsularnych;
- c) wyrażenie „kierownik urzędu konsularnego” oznacza konsula generalnego, konsula, wicekonsula i agenta konsularnego, powołanych w tym charakterze;
- d) wyrażenie „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze dla wykonywania funkcji konsularnych;
- e) wyrażenie „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę wykonującą czynności administracyjne lub techniczne albo też zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- f) wyrażenie „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych i pracowników konsularnych;
- g) wyrażenie „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, bez względu na to, czyją są własnością;
- h) wyrażenie „archiwa konsularne” oznacza wszelkie dokumenty, szyfry i kody, kartoteki, rejestry, korespondencję, papiery, książki, pieczęcie, stemple, filmy, kasety i taśmy magnetofonowe, kasy pancerne oraz meble przeznaczone do ich zabezpieczenia, przechowywania i ochrony;
- i) wyrażenie „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji;
- j) wyrażenie „statek Państwa wysyłającego” oznacza każde cywilne urządzenie pływające lub latające upoważnione do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego lub zarejestrowane w tym Państwie.

CZĘŚĆ II

USTANAWIANIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ
MIANOWANIE URZĘDNIKÓW I PRACOWNIKÓW
TYCH URZĘDÓW

Artykuł 2

Ustanawianie urzędów konsularnych

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za jego zgodą.
2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny wyznaczone są przez Państwo wysyłające i podlegają aprobacie Państwa przyjmującego.

3. Wszystkie późniejsze zmiany dotyczące siedziby urzędu konsularnego, jego klasy oraz okręgu konsularnego mogą być dokonywane jedynie w drodze wzajemnego porozumienia między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym.

Artykuł 3

Mianowanie i przyjęcie kierownika urzędu konsularnego

1. Przed mianowaniem kierownika urzędu konsularnego Państwo wysyłające upewnia się w drodze dyplomatycznej co do zgody Państwa przyjmującego na proponowaną osobę.

2. Państwo wysyłające przekazuje ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego w drodze dyplomatycznej listy komisyjne w celu uzyskania exequatur.

3. Listy komisyjne powinny wskazywać imiona, nazwisko oraz stopień kierownika urzędu konsularnego, jak również siedzibę urzędu konsularnego i okręg konsularny.

4. Kierownik urzędu konsularnego może rozpocząć wykonywanie funkcji konsularnych dopiero po otrzymaniu exequatur Państwa przyjmującego. Jednakże kierownik urzędu konsularnego może czasowo wykonywać funkcje konsularne jeszcze przed otrzymaniem exequatur.

Artykuł 4

Tymczasowe wykonywanie funkcji kierownika urzędu konsularnego

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać swych funkcji z jakichkolwiek przyczyn lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest obsadzone, Państwo wysyłające może wyznaczyć do pełnienia funkcji tymczasowego kierownika urzędu konsularnego urzędnika konsularnego tego samego urzędu lub innego urzędu konsularnego albo członka personelu dyplomatycznego swego przedstawicielstwa dyplomatycznego; nazwisko tej osoby będzie uprzednio notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

2. Tymczasowemu kierownikowi urzędu konsularnego przysługują ułatwienia, przywileje i immunitety, z jakich korzysta kierownik urzędu konsularnego zgodnie z niniejszą Konwencją.

3. Powierzenie funkcji konsularnych członkowi personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego w myśl ustępu 1 nie ogranicza jego przywilejów i immunitetów, przysługujących mu na podstawie jego statusu dyplomatycznego.

Artykuł 5

Zawiadomienie władz okręgu konsularnego

Z chwilą gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące powinno niezwłocznie poinformować o tym właściwe organy okręgu konsularnego i podjąć niezbędne kroki, aby umożliwić mu wykonywanie swych funkcji urzędowych oraz korzystanie z postanowień niniejszej Konwencji.

Artykuł 6

Obywatelstwo urzędników i pracowników konsularnych

1. Urzędnicy konsularni powinni posiadać wyłącznie obywatelstwo Państwa wysyłającego.

2. Pracownikami konsularnymi mogą być wyłącznie obywatele Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego.

3. Urzędnicy konsularni i pracownicy konsularni, obywatele Państwa wysyłającego, nie powinni zajmować się prywatną działalnością handlową lub inną działalnością o charakterze zarobkowym.

Artykuł 7

Zaprzestanie działalności urzędników i pracowników konsularnych

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej Państwo wysyłające o tym, że exequatur lub inne zezwolenie, udzielone kierownikowi urzędu konsularnego, zostało cofnięte albo że urzędnik lub pracownik konsularny został uznany za osobę niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką osobę, jeśli przystąpiła już do wykonywania swoich zadań. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za urzędnika bądź pracownika konsularnego.

Artykuł 8

Notyfikowanie Państwu przyjmującemu o mianowaniu, przybyciu i wyjeździe

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadamiane:

- a) o mianowaniu członków urzędu konsularnego, ich przybyciu do urzędu konsularnego po mianowaniu, ich ostatecznym wyjeździe lub zakończeniu ich funkcji oraz o wszystkich dalszych zmianach mających wpływ na ich status, które mogą powstać w czasie ich zatrudnienia w urzędzie konsularnym;
- b) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego, pozostającej z nim we wspólnocie domowej oraz, jeżeli to ma miejsce, o fakcie, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;
- c) o zatrudnieniu i zwolnieniu osób zamieszkałych w Państwie przyjmującym w charakterze pracowników konsularnych.

Artykuł 9

Dokument tożsamości

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający tożsamość tego urzędnika i jego stanowisko.

2. Postanowienia ustępu 1 stosują się także do pracowników konsularnych pod warunkiem, że nie są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub nie posiadają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie.

3. Postanowienia niniejszego artykułu stosują się odpowiednio do członków rodzin członków urzędu konsularnego, pozostających z nimi we wspólnocie domowej, o ile nie są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub nie mają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie.

CZĘŚĆ III

ULATWIENIA, PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 10

Środki podejmowane przez Państwo przyjmujące

1. Państwo przyjmujące będzie udzielać wszelkich ułatwień potrzebnych dla wypełniania funkcji przez urząd konsularny i podejmie właściwe kroki w tym celu, a także ułatwi członkom urzędu konsularnego wypełnianie ich działalności urzędowej i korzystanie z ułatwień, przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji.

2. Państwo przyjmujące będzie traktować urzędników konsularnych z należytym szacunkiem i podejmie odpowiednie kroki dla przeszkodzenia wszelkim zamachom na ich osobę, wolność i godność.

Artykuł 11

Godło i flaga

1. Godło Państwa wysyłającego, wraz z odpowiednim napisem oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny lub rezydencja kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszana na budynku urzędu konsularnego, na rezydencji kierownika urzędu konsularnego, a także na jego środkach transportu w czasie, gdy są używane dla celów urzędowych.

Artykuł 12

Pomieszczenia

Państwo przyjmujące ułatwi na swym terytorium, zgodnie ze swymi ustawami i przepisami, Państwu wysyłającemu uzyskanie pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego, a w razie potrzeby również odpowiednich mieszkań dla członków urzędu konsularnego.

Artykuł 13

Nietykalność pomieszczeń konsularnych

1. Pomieszczenia konsularne, jak również rezydencja kierownika urzędu konsularnego oraz mieszkania innych urzędników konsularnych, są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Państwo przyjmujące ma obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych środków dla ochrony pomiesz-

czeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz dla zapobieżenia jakimkolwiek zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

3. Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej lub użyteczności publicznej.

Artykuł 14

Zwolnienia podatkowe odnoszące się do pomieszczeń konsularnych i mieszkań

1. Pomieszczenia konsularne i rezydencja kierownika urzędu konsularnego, a także mieszkania innych członków urzędu konsularnego, których właścicielem względnie najemcą jest Państwo wysyłające, wolne są od wszelkich państwowych, terenowych lub komunalnych podatków i opłat, z wyjątkiem opłat pobieranych za świadczenie określonych usług.

2. Zwolnienia, wymienione w ustępie 1, nie stosują się do podatków i opłat ciążących na podstawie ustaw i przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Zwolnienie od podatków i opłat, o których mowa w ustępie 1, rozciąga się także na środki transportu, będące własnością Państwa wysyłającego i przeznaczone dla celów urzędowych.

Artykuł 15

Nietykalność archiwów konsularnych

Archiwa i dokumenty konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 16

Swoboda komunikowania się

1. Państwo przyjmujące dopuści i będzie ochraniać swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, bagażem dyplomatycznym lub konsularnym oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna.

3. Bagaż konsularny powinien posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia swego charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku urzędowego.

4. Bagaż konsularny nie podlega kontroli ani zatrzymaniu. Jeżeli jednak właściwe władze Państwa przyjmującego mają poważne podstawy przypuszczać, że bagaż zawiera inne przedmioty niż korespondencję, dokumenty i przedmioty, określone w ustępie 3, mogą domagać się odesłania tego bagażu do miejsca, skąd pochodzi.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek, stanowiących bagaż konsularny. Kurier konsularny przy wykonywaniu swych funkcji znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega pozbawieniu wolności w żadnej formie.

6. Bagaż konsularny może być powierzony kapitanowi statku lub samolotu udającego się do właściwego portu. Kapitan musi być zaopatrzony w urzędowy dokument, określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny; jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Urzędnik konsularny może odebrać bagaż konsularny od kapitana statku lub samolotu albo przekazać mu taki bagaż bez żadnych trudności.

Artykuł 17

Immunitet od jurysdykcji

1. Urzędnicy konsularni i członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego.

2. Pracownicy konsularni korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności dokonanych w zakresie ich obowiązków służbowych, spełnianych dla celów urzędu konsularnego.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 nie stosują się do postępowania cywilnego spowodowanego:

- a) powództwem z zakresu prawa rzeczowego dotyczącym prywatnego mienia nieruchomego położonego na terytorium Państwa przyjmującego, chyba że członek urzędu konsularnego posiada je w imieniu Państwa wysyłającego dla celów urzędu konsularnego;
- b) powództwem dotyczącym spadku, w którym członek urzędu konsularnego występuje jako wykonawca testamentu, administrator, spadkobierca lub zapisobierca w charakterze osoby prywatnej, a nie w imieniu Państwa wysyłającego;
- c) powództwem wynikłym z umowy zawartej przez członka urzędu konsularnego, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- d) powództwem wytoczonym przez osobę trzecią na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku w Państwie przyjmującym, spowodowanego przez pojazd, statek lub samolot.

Artykuł 18

Składanie zeznań w charakterze świadka

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wzywani do składania zeznań w charakterze świadków przed są-

dami lub innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Pracownicy konsularni nie mogą, z wyjątkiem przypadków wymienionych w ustępie 3, odmówić złożenia zeznań. Jeżeli urzędnik konsularny odmawia złożenia zeznań, nie można wobec niego stosować żadnego środka przymusu ani sankcji.

2. Organ Państwa przyjmującego żądający zeznań powinien unikać utrudniania urzędnikowi konsularnemu wykonywania jego funkcji. Gdy jest to możliwe, przyjmie takie zeznanie w jego rezydencji lub w urzędzie konsularnym względnie przyjmie od niego oświadczenie na piśmie.

3. Członkowie urzędu konsularnego nie są zobowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywaniem swych funkcji ani do przedkładania urzędowej korespondencji i dokumentów dotyczących tych faktów. Są oni również uprawnieni do odmowy udzielenia opinii jako rzeczoznawcy prawa Państwa wysyłającego.

4. Postanowienia niniejszego artykułu stosują się odpowiednio do członków rodzin członków urzędu konsularnego, pozostających z nimi we wspólnocie domowej.

Artykuł 19

Zrzeczenie się przywilejów i immunitetów

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów, określonych w artykułach 17 i 18. To zrzeczenie się powinno być zawsze wyraźne i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie.

2. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania cywilnego nie jest uważane za domniemane zrzeczenie się immunitetu w stosunku do wykonania orzeczenia sądowego, co wymaga oddzielnego zrzeczenia się.

Artykuł 20

Zwolnienie od świadczeń osobistych

Państwo przyjmujące zwolni członków urzędu konsularnego oraz członków ich rodzin, pozostających z nimi we wspólnocie domowej, od wszelkiego rodzaju świadczeń osobistych, a także od wszelkich publicznych lub wojskowych obowiązków, jak rekwizycje, kontrybucje wojskowe i zakwaterowanie wojska.

Artykuł 21

Zwolnienie od rejestracji cudzoziemców i zezwoleń na pobyt

Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, zwolnieni są od wszelkich obowiązków przewidzianych w ustawach i przepisach Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji cudzoziemców, zezwoleń na pobyt i innych formalności, które ogólnie dotyczą cudzoziemców.

Artykuł 22

Zwolnienia podatkowe

1. Członkowie urzędu konsularnego oraz członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, zwolnieni są od wszelkich podatków i opłat, osobistych i rzeczowych, państwowych, terenowych i komunalnych, z wyjątkiem:

- a) podatków pośrednich, które normalnie wliczane są w cenę towarów lub usług;
- b) podatków i opłat od prywatnych nieruchomości, położonych na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 14;
- c) podatków od przeniesienia prawa własności i podatków spadkowych, pobieranych przez Państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 24;
- d) podatków i opłat od wszelkiego rodzaju prywatnych dochodów, mających swe źródło w Państwie przyjmującym;
- e) opłat pobieranych za świadczenie określonych usług;
- f) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i skarbowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 14.

2. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwolnione od podatku od wynagrodzeń w Państwie przyjmującym, powinni wypełniać obowiązki nakładane przez ustawy i przepisy tego Państwa na pracodawców w odniesieniu do pobierania podatku od wynagrodzeń.

Artykuł 23

Zwolnienia od cła i rewizji celnej

1. Państwo przyjmujące zezwoli na przywóz i na odwrotny wywóz oraz udzieli zwolnień od wszelkich cel, opłat i innych należności, z wyjątkiem należności za składowanie, przewóz i podobne usługi, w odniesieniu do:

- a) przedmiotów, z samochodami włącznie, przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego;
- b) przedmiotów, z samochodami włącznie, przeznaczonych do użytku osobistego członków urzędu konsularnego i członków ich rodzin, pozostających z nimi we wspólnocie domowej, a także przedmiotów przeznaczonych do ich początkowego urzędowania się; artykuły konsumpcyjne nie powinny przekraczać ilości koniecznych do bezpośredniego użytku tych osób.

2. Bagaż osobisty wieszony przez urzędników konsularnych i członków ich rodzin, pozostających z nimi we wspólnocie domowej, zwolniony jest od rewizji celnej. Może być on rewidowany jedynie w przypadku, gdy istnieją poważne powody do przypuszczenia, że zawiera przedmioty inne niż wymienione w ustępie 1 litera b) albo przedmioty, których przywóz lub wywóz jest zabroniony przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego. Rewizja taka może być dokonana tylko w obecności urzędnika konsularnego lub członka jego rodziny.

Artykuł 24**Spadek po członku urzędu konsularnego lub członku jego rodziny**

W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny, pozostającego z nim we wspólnocie domowej, Państwo przyjmujące:

- a) zezwoli na wywóz ruchomego mienia, które było własnością osoby zmarłej z wyjątkiem mienia nabytego w Państwie przyjmującym, którego wywóz był zabroniony w chwili śmierci tej osoby;
- b) nie będzie pobierać podatków spadkowych ani podatków od przeniesienia prawa własności w odniesieniu do mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem w tym Państwie osoby zmarłej jako członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny.

Artykuł 25**Ubezpieczenie od szkód wyrządzonych osobom trzecim**

Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin powinni przestrzegać wszystkich obowiązków nakładanych przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim przy używaniu pojazdu, statku lub samolotu.

Artykuł 26**Obywatele lub stali mieszkańcy Państwa przyjmującego**

Pracownicy konsularni i członkowie rodzin członków urzędu konsularnego, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie, nie korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w rozdziale III niniejszej Konwencji, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustępie 3 artykułu 18.

CZĘŚĆ IV**FUNKCJE KONSULARNE****Artykuł 27****Zakres funkcji konsularnych**

Zadaniem urzędnika konsularnego jest popieranie przyjaznych stosunków między obydwoma Państwami, przyczynianie się do rozwoju stosunków gospodarczych, handlowych, kulturalnych i naukowych między nimi, ochrona praw i interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli, włącznie z osobami prawnymi, a także ułatwianie ruchu turystycznego obywateli obu Państw.

Artykuł 28**Komunikowanie się z władzami Państwa przyjmującego**

1. Przy wykonywaniu swych funkcji urzędnik konsularny może zwracać się do:

- a) właściwych miejscowych organów swojego okręgu konsularnego;
- b) właściwych centralnych organów Państwa przyjmującego, jeżeli na to zezwalają ustawy, przepisy i zwyczaje Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny może, za zgodą Państwa przyjmującego, wykonywać funkcje konsularne również poza swoim okręgiem konsularnym.

Artykuł 29**Opieka konsularna**

1. Urzędnik konsularny ma prawo, zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego, zastępować przed sądami i innymi organami Państwa przyjmującego obywateli Państwa wysyłającego, włącznie z osobami prawnymi, względnie podejmować właściwe kroki w celu zapewnienia im zastępstwa prawnego w przypadkach, gdy obywatele ci, z powodu nieobecności lub z jakiegokolwiek innej przyczyny, nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie ochrony swych praw i interesów.

2. Zastępstwo, o którym mowa w ustępie 1, ustaje z chwilą, kiedy osoba zastępowana ustanowi swego pełnomocnika lub sama zabezpieczy ochronę swych praw i interesów.

Artykuł 30**Rejestracja, paszporty i wizy**

Urzędnik konsularny ma prawo:

- a) prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- b) wydawać obywatelom Państwa wysyłającego paszporty lub inne dokumenty podróży oraz przedłużać ich ważność;
- c) wydawać wizy.

Artykuł 31**Funkcje dotyczące stanu cywilnego**

1. Urzędnik konsularny ma prawo rejestrowania urodzeń, małżeństw i zgonów obywateli Państwa wysyłającego na podstawie aktów sporządzonych przez urzędy stanu cywilnego Państwa przyjmującego, a także wydawać odpowiednie zaświadczenia. Nie zwalnia to jednak obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą bezwzględnie i nieodpłatnie przysyłać urzędowi konsularnemu do celów urzędowych odpisy aktów urodzeń, małżeństw i zgonów obywateli Państwa wysyłającego oraz odpisy orzeczeń sądowych i administracyjnych dotyczących stanu cywilnego tych obywateli.

Artykuł 32**Funkcje notarialne i administracyjne**

1. Urzędnik konsularny jest uprawniony do:

- a) przyjmowania i uwierzytelniania oświadczeń obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawania im odpowiednich dokumentów;

- b) sporządzania, uwierzytelniania i przechowywania w depozycie testamentów i innych dokumentów stwierdzających jednostronne czynności prawne obywateli Państwa wysyłającego;
- c) uwierzytelniania podpisów obywateli Państwa wysyłającego;
- d) legalizowania wszelkich dokumentów wydanych przez organy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego oraz poświadczania odpisów i wyciągów z tych dokumentów;
- e) tłumaczenia dokumentów i uwierzytelniania zgodności tłumaczeń;
- f) sporządzania i uwierzytelniania aktów i umów, które zawierają obywatele Państwa wysyłającego, o ile te akty i umowy nie są sprzeczne z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego i nie dotyczą ustanowienia lub przeniesienia praw do nieruchomości znajdujących się w tym Państwie;
- g) sporządzania i uwierzytelniania aktów i umów, bez względu na obywatelstwo osób będących stronami, o ile te akty i umowy odnoszą się jedynie do mienia lub prawa istniejącego w Państwie wysyłającym albo dotyczą spraw, które będą realizowane w tym Państwie, pod warunkiem że akty i umowy nie są sprzeczne z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego.

2. Akta i dokumenty, wymienione w ustępie 1, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego mają w Państwie przyjmującym taką samą ważność i moc dowodową, jak dokumenty uwierzytelnione lub zalegalizowane przez sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego. Jednakże organy Państwa przyjmującego są zobowiązane do uznawania ważności wymienionych dokumentów tylko w takim zakresie, w jakim nie są one sprzeczne z ustawami i przepisami tego Państwa.

Artykuł 33

Przyjmowanie do depozytu

Urzędnik konsularny uprawniony jest do przyjmowania na przechowanie od obywateli Państwa wysyłającego dokumentów, pieniędzy i kosztowności, stanowiących ich własność, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 34

Funkcje dotyczące doręczania dokumentów i przyjmowania zeznań

Urzędnik konsularny ma prawo doręczać obywatelom Państwa wysyłającego pisma sądowe i pozasądowe, a także przyjmować od tych obywateli dobrowolne zeznania na wniosek organów wymiaru sprawiedliwości Państwa wysyłającego.

Artykuł 35

Opieka i kuratela

1. Organy Państwa przyjmującego będą powiadamiać pisemnie urząd konsularny o przypadkach, kiedy zachodzi

potrzeba ustanowienia opieki lub kurateli nad obywatelem Państwa wysyłającego, który jest małoletni lub nie posiada pełnej zdolności do działań prawnych. Taka sama informacja powinna być udzielona w przypadku, gdy mienie stanowiące własność obywateli Państwa wysyłającego i położone w Państwie przyjmującym pozostaje bez opieki ze strony tych obywateli, którzy nie mogą zarządzać nim z jakichkolwiek przyczyn.

2. Urzędnik konsularny może porozumiewać się w sprawach, o których mowa w ustępie 1, z odpowiednimi organami Państwa przyjmującego, a w szczególności proponować odpowiednią osobę na opiekuna lub kuratora.

Artykuł 36

Pomoc konsularna

Urzędnik konsularny ma prawo porozumiewać się z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu pomocy lub rady, a w razie konieczności zapewnić mu opiekę prawną. Obywatel Państwa wysyłającego ma prawo odwiedzać urzędnika konsularnego lub porozumieć się z nim w inny sposób.

Artykuł 37

Zawiadomienie o aresztowaniu i odwiedzanie aresztowanego

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą niezwłocznie informować urząd konsularny Państwa wysyłającego o każdym przypadku aresztowania, zatrzymania lub pozbawienia wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie obywatela Państwa wysyłającego. Organy te zobowiązane są przekazywać niezwłocznie wiadomości skierowane do urzędu konsularnego przez taką osobę.

2. Urzędnik konsularny ma prawo niezwłocznie odwiedzić obywatela Państwa wysyłającego, aresztowanego, zatrzymanego lub pozbawionego wolności osobistej w jakiegokolwiek formie, a także rozmawiać lub korespondować z nim oraz udzielać mu potrzebnej pomocy w zorganizowaniu obrony. Ma on również prawo odwiedzać obywatela Państwa wysyłającego, odbywającego karę pozbawienia wolności.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego są zobowiązane informować osoby, których dotyczy postanowienia niniejszego artykułu, o wszystkich uprawnieniach, które im przysługują zgodnie z tymi postanowieniami.

4. Uprawnienia określone w niniejszym artykule powinny być wykonywane zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem że wspomniane ustawy i przepisy powinny umożliwiać pełną realizację celów, którym one służą.

Artykuł 38

Funkcje w sprawach spadkowych

1. W przypadku gdy właściwy organ Państwa przyjmującego dowie się o otwarciu spadku w wyniku śmierci w tym Państwie obywatela Państwa wysyłającego, powiadomi o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

2. W przypadku gdy właściwy organ Państwa przyjmującego dowie się o spadku pozostawionym w tym Państwie przez osobę zmarłą, niezależnie od jej obywatelstwa, w którym obywatel Państwa wysyłającego może być zainteresowany, organ ten niezwłocznie powiadomi o tym urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

3. Właściwy organ Państwa przyjmującego, na terytorium którego znajduje się spadek wymieniony w ustępie 1 i 2, zastosuje odpowiednie środki, zgodnie z ustawami i przepisami tego Państwa, dla ochrony spadku i przekaże urzędnikowi konsularnemu odpis testamentu, jeżeli został sporządzony, jak również wszelkie dostępne informacje dotyczące spadkobierców oraz składu i wartości spadku, a także zawiadomi go o terminie rozpoczęcia postępowania w sprawie lub stadium, w jakim się ono znajduje.

4. W sprawach dotyczących ochrony spadku wymienionego w ustępach 1 i 2 urzędnik konsularny może współpracować z właściwymi organami Państwa przyjmującego, w szczególności:

- a) przy podejmowaniu wszelkich kroków niezbędnych dla zapobieżenia szkodzie w odniesieniu do spadku, łącznie ze sprzedażą mienia ruchomego;
- b) przy wyznaczaniu administratora lub kuratora spadku i przy załatwianiu innych spraw dotyczących zarządzania spadkiem.

5. Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego ma roszczenie do spadku pozostawionego w Państwie przyjmującym i obywatel ten nie ma stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie, ani nie jest w inny sposób reprezentowany, urzędnik konsularny jest upoważniony do reprezentowania tego obywatela, bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela, przed sądami lub innymi organami Państwa przyjmującego.

6. Urzędnik konsularny Państwa wysyłającego może przyjmować udziały lub zapisy spadkowe należne obywatelom tego Państwa, nie mającym stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym, jak również wszelkie płatności z tytułu odszkodowań, rent i ubezpieczeń społecznych oraz wpływy z polis ubezpieczeniowych, w celu przekazania upoważnionym obywatelom tego Państwa.

7. Mienie ruchome i sumy pochodzące z likwidacji spadków należnych obywatelom Państwa wysyłającego mogą być przekazane urzędnikowi konsularnemu pod warunkiem, że roszczenia wierzycieli osoby zmarłej zostały zaspokojone lub zabezpieczone oraz wszystkie podatki i opłaty dotyczące spadku zostały zapłacone lub zabezpieczone.

Artykuł 39

Przedmioty osób zmarłych podczas podróży w Państwie przyjmującym

1. W przypadku gdy obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym, zmarł w czasie podróży w tym ostatnim Państwie, przedmioty pozostałe po nim przekazuje się bez specjalnego postępowania urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny, któremu przedmioty te zostały przekazane, pokryje długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej pobytu w Państwie przyjmującym do wysokości wartości tych przedmiotów.

2. Urzędnik konsularny jest uprawniony do przekazywania za granicę, przy uwzględnieniu ustaw i przepisów Państwa przyjmującego, spadków wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz w ustępach 6 i 7 artykułu 38.

Artykuł 40

Funkcje dotyczące żeglugi morskiej

1. Urzędnik konsularny jest uprawniony do udzielania wszelkiej pomocy statkom morskim Państwa wysyłającego oraz załogom tych statków podczas ich pobytu na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącznie z portami. Może on korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statków morskich tego Państwa i ich załóg oraz podejmować wszelkie środki w celu zastosowania ustaw i przepisów Państwa wysyłającego dotyczących żeglugi morskiej. W tym celu może on również odwiedzać statki morskie Państwa wysyłającego i być odwiedzany przez kapitanów i załogi tych statków.

2. Organy Państwa przyjmującego będą respektować wszelkie środki podjęte przez urzędnika konsularnego, zgodnie z ustawami i przepisami Państwa wysyłającego, w stosunku do statków morskich tego Państwa i ich załóg. Przy wykonywaniu takich czynności urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego.

3. W szczególności urzędnik konsularny ma prawo do:

- a) przesłuchiwanie kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi statku morskiego Państwa wysyłającego, sprawdzania, przyjmowania i poświadczania dokumentów statku, przyjmowania oświadczeń dotyczących podróży oraz ogólnie do czynności mających na celu ułatwienie wejścia, postoju i wyjścia statku z portu;
- b) rozstrzygania wszelkich spraw między kapitanem a innymi członkami załogi, włącznie ze sporami dotyczącymi umów o pracę i warunków pracy;
- c) dokonywania czynności związanych z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi;
- d) podejmowania wszelkich środków w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i repatriacji kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi;
- e) przyjmowania, sporządzania lub podpisywania wszelkich oświadczeń i innych dokumentów dotyczących żeglugi morskiej, przewidzianych przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego.

Artykuł 41

Możliwość interwencji organów Państwa przyjmującego

Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku morskiego Państwa wysyłającego, chyba że chodzi o:

- a) przestępstwa popełnione przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli nie jest ona kapitanem lub członkiem załogi statku;

- b) przestępstwa naruszające spokój lub bezpieczeństwo portu lub morza terytorialnego i wód wewnętrznych Państwa przyjmującego;
- c) przestępstwa naruszające ustawy i przepisy Państwa przyjmującego dotyczące spraw paszportowych, spraw celnych, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu lub zanieczyszczenia morza;
- d) przestępstwa określone przez ustawy Państwa przyjmującego jako zbrodnie.

W innych przypadkach wyżej wymienione władze mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 42

Ochrona statku morskiego i załogi

1. W przypadku gdy sąd lub inny organ Państwa przyjmującego zamierza aresztować lub zatrzymać na pokładzie statku morskiego Państwa wysyłającego kapitana lub członka załogi tego statku względnie jakąkolwiek osobę, która nie jest obywatelem Państwa przyjmującego, albo też zająć jakiegokolwiek mienie znajdujące się na statku lub przeprowadzić na pokładzie statku dochodzenie urzędowe, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym urzędnika konsularnego w takim czasie, aby umożliwić mu obecność na statku, zanim czynność ta zostanie podjęta. Jeżeli uprzednie zawiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią go możliwie jak najszybciej, nie później jednak aniżeli w momencie, w którym wspomniana czynność została rozpoczęta. Wspomniane organy umożliwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą aresztowaną lub zatrzymaną i komunikowanie się z nią, a także podejmowanie właściwych kroków w celu ochrony interesów zainteresowanej osoby lub statku.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się do zwykłej kontroli statku morskiego przeprowadzanej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach paszportowych, celnych, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa życia na morzu albo też wszelkiej czynności podjętej na prośbę lub za zgodą kapitana statku morskiego.

Artykuł 43

Wypadki i awarie statku morskiego

1. Jeżeli statek morski Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, zatopieniu, został wyrzucony na brzeg lub doznał innej awarii na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącznie z portami, lub jeżeli jakiegokolwiek przedmiot należący do tego statku lub stanowiący część jego ładunku lub przedmiot stanowiący część ładunku jakiegokolwiek rozbitego statku morskiego, będący własnością Państwa wysyłającego lub obywatela tego Państwa, został znaleziony w Państwie przyjmującym, właściwe organy tego Państwa poinformują o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego i podejmą wszelkie niezbędne środki w celu ratowania statku Państwa wysyłającego, jego załogi, pasażerów i ładunku. O środkach podjętych należy zawiadomić urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego. Wspomniane środki podjęte będą, gdy jest to praktycznie możliwe,

we współpracy z urzędnikiem konsularnym i kapitanem statku.

2. W razie nieobecności jakiegokolwiek innej osoby upoważnionej do takiego działania, urzędnik konsularny uważany jest za upoważnionego do podjęcia takich samych środków, jakie mógłby podjąć sam właściciel, gdyby był obecny w odniesieniu do:

- a) statku morskiego Państwa wysyłającego, jego ładunku lub jakiegokolwiek przedmiotu należącego do tego statku lub stanowiącego część jego ładunku, który został oddzielony od statku, bądź
- b) ładunku lub jakiegokolwiek przedmiotu stanowiącego część ładunku jakiegokolwiek rozbitego statku morskiego, będących własnością Państwa wysyłającego lub obywatela tego Państwa, jeżeli znalezione zostały na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, włącznie z portami, lub dostarczone do portu tego Państwa.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielają mu niezbędnej pomocy w podejmowanych przez niego środkach w związku z awarią statku morskiego Państwa wysyłającego.

4. Opłaty celne lub inne tego rodzaju nie będą nakładane na terytorium Państwa przyjmującego na uszkodzony statek morski Państwa wysyłającego, jego ładunek lub zaopatrzenie, pod warunkiem że nie są one udostępnione do użytku lub spożycia w Państwie przyjmującym.

Artykuł 44

Funkcje dotyczące żeglugi powietrznej

Postanowienia artykułów 40, 41, 42 i 43 będą miały także odpowiednie zastosowanie do samolotów.

Artykuł 45

Opłaty konsularne

1. Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego za czynności konsularne opłaty i inne należności konsularne ustalone ustawami i przepisami Państwa wysyłającego.

2. Kwoty pobierane z tytułu opłat i należności konsularnych, wymienionych w ustępie 1, są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

CZĘŚĆ V

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 46

Przestrzeganie ustaw i przepisów Państwa przyjmującego

1. Wszystkie osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie niniejszej Konwencji obowiązane są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, przestrzegać ustaw i przepisów Państwa przyjmującego.

2. Pomieszczenia konsularne nie powinny być używane w sposób niezgodny z wykonywaniem funkcji konsularnych.

Artykuł 47

Inne funkcje konsularne

Poza funkcjami określonymi w niniejszej Konwencji urzędnik konsularny może wykonywać inne funkcje konsularne, zlecane mu przez Państwo wysyłające, jeżeli nie są one sprzeczne z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 48

Postanowienia dotyczące osób prawnych

Postanowienia niniejszej Konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego stosują się odpowiednio, w zależności od przypadku, do osób prawnych Państwa wysyłającego.

Artykuł 49

Wykonywanie funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne

1. Postanowienia niniejszej Konwencji stosują się odpowiednio w przypadkach wykonywania funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

2. Nazwiska członków przedstawicielstwa dyplomatycznego, przydzielonych do jego wydziału konsularnego,

po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 9 listopada 1972 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: *S. Olszowski*

notyfikowane są ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

3. Członkowie przedstawicielstwa dyplomatycznego, wymienieni w ustępie 2, korzystają nadal z przywilejów i immunitetów przysługujących im na podstawie ich statusu dyplomatycznego.

Artykuł 50

Ratyfikacja, wejście w życie i wypowiedzenie Konwencji

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejście w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Konwencja niniejsza zawarta jest na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Wysokich Umawiających się Stron. W takim przypadku utraci swą moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego upoważnieni Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszą Konwencję i opatrzili ją odpowiednimi pieczęciami.

Sporządzono w Hawanie, dnia 12 maja 1972 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i hiszpańskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Za Polską Rzeczpospolitą
Ludową
Marian Renke

Za Republikę Kuby
Raul Roa Garcia

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.